

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД

доц. Скляр І.Д., студент Олійник О.В.

На сучасному етапі розвитку світового господарства однією з найактуальніших проблем для країн з переходною економікою та країн, що розвиваються, є залучення та ефективне використання іноземних інвестицій. Успішне вирішення цього завдання залежить насамперед від виваженої державної політики у сфері регулювання іноземного інвестування.

Держава виступає суб'єктом інвестиційної діяльності через свої інститути, господарські товариства (компанії) та корпорації, фінансово-кредитні установи, інших функціональних учасників. Держава бере участь в інвестиційному процесі як безпосередньо через державний сектор економіки, так і опосередковано через свої інституції (органи виконавчої влади та місцевого самоврядування).

Стратегічні інтереси держави повинні бути спрямовані на нівелювання негативних наслідків залучення іноземних інвестицій, а головне на активізацію позитивних процесів відповідно до цілей й задач державної інвестиційної політики у країні-реципієнти.

Методи управління інвестиціями в закордонних країнах мають свої особливості і відмінності. Така ситуація в основному визначається станом економіки, зусиллями держави, її законодавчих і виконавчих органів з розвитку ефективних методів управління. При цьому державна політика виступає в декількох аспектах:

– з одного боку, держава, фінансуючи наукові дослідження і розробки в інвестиційній області, стимулює дослідження ефективності визначених методів і прийомів управління інвестиціями;

– з іншого боку, держава, застосовуючи у своїй інвестиційній діяльності визначені управлінські методи, дозволяє корпораціям і іншим великим структурам оцінити ефективність застосуваних методів і використовувати їх у своїй діяльності.

Визначаючи ключові аспекти державного управління інвестиційною діяльністю, необхідно відзначити: досвід найбільших закордонних систем свідчить про те, що однією з головних умов успіху є планування основних аспектів діяльності.

Державне регулювання іноземного інвестування має ґрунтуватися на принципах взаємної відповідальності іноземного інвестора і держави. Заходи державної політики у сфері іноземного інвестування мають бути синхронізованими із масштабами й напрямами ринкової трансформації.

В процесі управління необхідно враховувати сукупність зовнішніх і внутрішніх, об'єктивних та суб'єктивних факторів, що можливо тільки за наявності дієвої системи державного регулювання, а також відповідного фундаментального й науково-методичного забезпечення.

Об'єкти державного регулювання іноземного інвестування – це перелік питань, що регулюються апаратом держави у процесі формування й реалізації політики в галузі іноземного інвестування.

Політика державного регулювання іноземними інвестиціями в сучасних умовах має здійснюватися з урахуванням національних інтересів.

Світовий досвід підтверджує, що в усіх країнах із переходними економіками приймаються законодавчі та нормативні акти, які регулюють діяльність іноземних інвесторів. Інколи відповідні правові приписи зустрічаються навіть у конституціях. Це пояснюється тим, що приймаючі країни з малопривабливим інвестиційним середовищем змушені вводити для нерезидента пільги та переваги, щоб таким чином компенсувати підвищений ризик господарювання для них.

В Україні відсутня чітка організаційна система руху та контролю за використанням централізованих державних інвестиційних коштів. Механізм розподілу коштів у позабюджетних і галузевих державних фондах залишається непрозорим, організаційно складним, не забезпечує відбору найефективніших проектів і не має елементів чіткої економічної відповідальності.

Актуальним для України залишається питання щодо формування сприятливого інвестиційного середовища, яке впливає на інвестиційну привабливість України.

Таким чином, важливість розробки принципів інвестиційного менеджменту не викликає сумнівів, тому, зараз необхідно розробити інвестиційний механізм, який би був адекватний сучасним ринковим умовам.